

РЕШЕНИЕ

№ 838

гр. София, 18.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 168 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: КАТЯ Н. ВЕЛИСЕЕВА

при участието на секретаря НАДЯ В. ЧЕРНЕВА
като разгледа докладваното от КАТЯ Н. ВЕЛИСЕЕВА Гражданско дело № 20221110127129 по описа за 2022 година

Производството е образувано по исковата молба на П. С. Г. против „Е.А.Г.“ АД, с която са предявени обективно съединени искове с правно основание чл. 221, ал. 1 КТ за сумата **1991,61 лева**, представляваща обезщетение за неспазено предизвестие, с правно основание чл. 224, ал. 1 КТ за заплащане на сумата **2250,92 лева** – дължимо обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 2020 г., 2021 г. и 2022 г. в размер на 37 дни, и иск с правно основание чл. 222, ал. 3 КТ за сумата **11949,72 лева**, представляваща обезщетение за срок от 6 месеца за придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст ведно със законната лихва върху сумите от датата на предявяване на исковата молба – 19.05.2022 г. до окончателното им изплащане след допуснато от съда с определение от 19.12.2022 г. изменение на предявените искове чрез намаляване на техния размер и прекратяване за горницата поради извършено от ответника плащане в хода на производството на 10.06.2022 г.

Ищецът излага твърдения, че е заемал длъжността „машинист ПСМ“ при ответника за периода 10.07.2007 г. до 14.04.2022 г. срок на предизвестие 30 дни. Посочва, че със Заповед №2/14.04.2022 г. на работодателя трудовото му правоотношение е прекратено на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ като е останало незаплатено трудовото му възнаграждение за месец март 2022 г.. Посочва, че при прекратяване на трудовия му договор незаплатени са останали и обезщетение за неспазено предизвестие в размер на brutното трудово възнаграждение, както и обезщетение за неизползван платен годишен отпуск в размер на 11 дни за 2020 г., 20 дни за 2021 г. и 6 дни за 2022 г., чиито общ размер възлизал на 3633,55 лева. Поддържа, че към 14.04.2022 г. е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, както и че при този работодател е полагал труд над 10 години, поради което му се дължи и обезщетение по чл. 222, ал. 3 КТ в размер на brutното му трудово възнаграждение за 6 месеца съответно на сумата 16294,32 лева. Моли ответникът да бъде осъден да заплати претендираните суми ведно със законна лихва от датата на исковата молба. Претендира присъждането на разноски.

В срока по чл. 131 ГПК ответното дружество е депозирало отговор, в който не оспорва, че се е намирал в трудово правна връзка с ищеца, както и че същата е прекратена на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ. Признава, че към датата на прекратяване на трудовия

договор на ищеца не е било заплатено трудовото възнаграждение за месец март 2022 г. Посочва, че същото в нетен размер 2160,49 лева е заплатено с 3 броя преводни нареждания на 10.06.2022 г. Оспорва размера на претендираните обезщетения, тъй като brutното трудово възнаграждение, което следва да се съобразява при изчисляването им е това за месец август 2021 г., чиито размер е 724,10 лева. При това положение обезщетението по чл. 221, ал. 1 КТ възлиза на 724,10 лева, по чл. 224 КТ на 1217,67 и по чл. 222, ал. 3 КТ на 4344,60 лева. Посочва, че след приспадане на дължимия ДОД е останала сума в размер на 6240,66 лева, която е заплатена на ищеца на 10.06.2022 г. Счита, че не следва да отговаря и за лихва, тъй като съгласно чл. 228, ал. 3 КТ същата е преждевременно предявена. Моли исковете да бъдат отхвърлени, а на ответника да се присъдят разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа страна:

С доклада по делото като безспорно между страните е отделено обстоятелството, че са се намирали в трудово правоотношение, по силата на което ищецът е заемал длъжността „машинист ПСМ“ и което е прекратено със заповед №2/14.04.2022 г. на работодателя на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ. Видно от приобщение трудов договор №116/10.08.2007 г. страните са договорили основният платен годишен отпуск да е в размер на 20 работни дни за една календарна година, както и че срокът на предизвестие при прекратяване е в размер на 30 дни.

Съгласно приетата по делото заповед №2/14.04.2022 г. на работодателя на служителят следва да се изплати обезщетение за на основание чл. 221, ал. 1 КТ, въз основа на подадена молба от лицето на основание чл. 222, ал. 3 КТ, както и обезщетение пропорционално на неизползвания платен годишен отпуск, ако има такъв към момента на прекратяването. Видно от фиш за работна заплата на П. С. Г. за м. март 2022 г. са начислени суми в общ размер 2715,72 лева, от които 1859,57 лева премия. Според фиш за работна заплата за месец май 2022 г. на ищеца са начислени сумата 4344,60 лева с основание обезщетение по чл. 222, ал. 3 КТ, сумата 724,10 лева с основание обезщетение по чл. 221, ал. 1 КТ и сумата 1382,63 лева с основание обезщетение по чл. 224 КТ. След приспадане на дължимия данък на ищеца е преведена сума в размер 6240,66 лева на 10.06.2022 г., което не се оспорва от него.

За установяване релевантни за делото обстоятелства по делото са изслушани и приети две заключения на съдебно – счетоводната експертиза, според които сумата за обезщетение за неизползван платен годишен отпуск в размер на 37 дни възлиза на 1217,80 лева. Вещото лице е констатирало, че според вътрешните правила за организация на работната заплата при ответника работодателя може да изплаща по своя преценка премия в зависимост от финансовия резултат за съответния обект и индивидуална оценка работата на работниците за постигане на поставените цели на обекта.

Страните не спорят, че ищецът към 14.04.2022 г. е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и че е работил при този работодател през последните 10 години. Видно от Разпореждане №*****/01.11.2021 г. на ТП на НОИ – гр. Пазарджик на ищеца е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69б, ал. 1 КС пожизнено, считано от 22.02.2021 г.

Като доказателства по делото са приобщени фишове за работна заплата на П. С. Г. за м. 03.2021 г до м.04.2022 г. вкл. , Вътрешни правила за работна заплата на „Е.А.Г.“ АД.

При така приетата за установена фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Страните не спорят относно дължимостта на претендираните от ищеца обезщетения. Видно от заповед №2/14.04.2021 г. работодателят е признал дължимостта им като е извършил и плащане в полза на ищеца след образуване на производството именно с основание всяко от претендираните обезщетения, което от своя страна представлява признание за наличието на дълг на соченото основание и което съгласно разпоредбата на чл. 235 ГПК следва да бъде съобразено от съда.

Спорни между страните са размерът на brutното трудово възнаграждение, което следва да послужи за основа при изчисляване на всяко от обезщетенията.

Съгласно нормата на чл. 228, ал. 1 КТ, brutното трудово възнаграждение за определяне на размера на обезщетенията е полученото от работника brutното трудово възнаграждение за месеца, предхождащ месеца, в който е възникнало основанието за съответното обезщетение или последното получено от работника или служителя месечно brutно трудово възнаграждение. В случая това е месец март 2022 г., тъй като това е месецът, предхождащ месеца, в който е възникнало основанието за съответното обезщетение. Видно от фиша за работна заплата за м.март 2022 г. начисленото brutно трудово възнаграждение е 2715,72 лева.

Според чл. 17 НРОРЗ в brutното трудово възнаграждение за определяне на възнаграждението за платен годишен отпуск или на обезщетенията по чл. 228 КТ се включват: 1. основна заплата за отработено време, 2. възнаграждението над основната заплата, определено според прилаганите системи за заплащане на труда; 3. допълнителните трудови възнаграждения, определени с наредбата, с друг нормативен акт, с колективен или с индивидуален трудов договор или с вътрешен акт на работодателя, които имат постоянен характер; 4. допълнителното трудово възнаграждение по чл. 259 КТ; 5. възнаграждението по реда на чл. 266, ал. 1 КТ; 6. възнаграждението, заплатено при престой или поради производствена необходимост, по чл. 267, ал.1 и ал. 3 КТ; 7. възнаграждението по реда на чл. 268, ал. 2 и 3 КТ. В съдебната практика, обективизирана в решения № 847/14.01.2011 г. по гр.д. № 1558/2009 г. на IV г.о. ВКС, решение № 257/20.10.2014 г. по гр.д. № 7716/2013 г. на IV г.о. на ВКС, решение № 727/06.12.2010 г. по гр.д. № 432/2010 г. на III г.о. на ВКС, решение № 55/12.03.2014 г. по гр.д. № 4256/2013 г. на IV г.о. на ВКС е разяснено, че обезщетението се определя въз основа на brutното трудово възнаграждение по чл. 228, ал. 1 КТ, в което не се включват всички допълнителни плащания и в частност – тези, които нямат постоянен характер или не могат да се определят като възнаграждение над основната заплата, дължими според прилаганата от работодателя система за заплащане на труда - според времетраенето, според изработеното или смесена система.

Основната работна заплата е възнаграждение за изпълнението на определените трудови задачи, задължения и отговорности, присъщи за съответното работно място или длъжност, в съответствие с приетите стандарти за количество и качество на труда и времетраенето на извършваната работа. Тя се определя от трудовия договор или в споразумението по чл. 107 КТ, според прилаганата система на заплащане на труда. Допълнителните трудови възнаграждения са различни плащания: за трудов стаж и професионален опит, за по-висока лична квалификация, за нощен труд, за положен извънреден труд, за работа през почивни дни и дните на официални празници, за времето, през което работникът или служителят е на разположение на работодателя извън територията на предприятието и др. Допълнителните трудови възнаграждения с постоянен характер са тези по чл. 11 НСОРЗ – за по-висока професионална квалификация (работник или служител, притежаващ образователна и научна степен „доктор” или научна степен „доктор на науките”) и по чл. 12 НСОРЗ – за придобит трудов стаж и професионален опит. Те са задължителни за изплащане, когато са налице предпоставките за придобиване на правото да се получават от конкретния. Тях има предвид чл. 17, ал.1, т. 3 НСОРЗ. Премиялното възнаграждение (бонус) за постигнати резултати – индивидуални или общи, е включено в заплатата над основното трудово възнаграждение. Когато заплащането на премията е регламентирано от правилата за работна заплата в предприятието и критерий за получаването ѝ е извършената работа (постигнати резултати), а не само времето, през което работникът е предоставил работната си сила, то се касае за възнаграждение над основната работна заплата по системата за заплащане на труда според изработеното – по чл. 17, ал. 1, т. 2 НСОРЗ, и също се включва в brutното трудово възнаграждение, което е база за изчисление на обезщетенията. (решение №159 от 13.08.2018 г. по гр.д. 3836/2017 на ВКС, IV-то ГО).

Установява се от Вътрешните правила на работодателя, че в индивидуалната brutна

заплата на работещите по трудови правоотношения се включват и допълнителни трудови възнаграждения за постигнати резултати – допълнително материално стимулиране и/или премии. Според чл. 15, ал. 1 от вътрешните правила за длъжностите работник, шофьор, машинист се определя ежемесечно ДМС, а според чл. 15, ал. 2 премиите се определят в зависимост от финансовия резултат за съответния обект и индивидуална оценка работата на работниците за постигане на поставените цели. По този начин премиите и ДМС-тата за постигнати резултати са включвани ежемесечно от работодателя като възнаграждение над основната заплата, определено според прилаганите системи за заплащане на труда, а именно според изработеното, поради което следва да се включват в брутното трудово възнаграждение по смисъла на чл. 228 КТ. Приетото от работодателя в чл. 9, ал. 2 от Вътрешните правила, че само основното и допълнителното месечни възнаграждения следва да се включват при изчисляване на обезщетенията по реда на чл. 228 КТ не може да противостои на императивните норми на КТ и НСОПЗ, които регламентират размерите на обезщетенията, установявайки минимум, от който работодателят може да се отклони само в интерес на работника (решение №129 от 07.07.2016 г. по гр. д №3736/2015 г. на ВКС IV-то ГО). Предвид това съдът приема, че брутното трудово възнаграждение на ищеца по смисъла на чл. 228 КТ е това за м.март 2022 г. включва основна заплата, клас, ДМС и премия и възлиза на 2358,84 лева.

По иска с правно основание чл.221, ал.1 вр. чл.327, ал.1, т.2 КТ

От представените по делото доказателства се установява, че трудовото правоотношение е прекратено от ищеца на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ поради забавяне в изплащането на трудовото възнаграждение, поради което работодателят му дължи обезщетение по чл. 221, ал. 1 КТ в размер на брутното трудово възнаграждение за срока на предизвестieto, който се установи, че е уговорено в размер на един месец, поради което дължимото обезщетение е в размер на брутното трудово възнаграждение от 2358,84 лева, от които работодателят е заплатил 724,10 лева след образуване на производството. Предвид това в полза на ищеца следва да се присъди сумата 1634,74 лева като за горницата до 1991,62 лева искът подлежи на отхвърляне.

По иска с правно основание чл.224, ал.1 КТ.

Съгласно разпоредбата на чл.224 ал.1 КТ при прекратяване на трудовото правоотношение работникът или служителът има право на обезщетение за неползвания платен годишен отпуск. Без значение за възникване на правото на обезщетение е основанието за прекратяване, както и причините, поради които полагащия се платен годишен отпуск е останал неизползван от работника. Според заключението на съдебно – счетоводната експертиза към датата на прекратяване на трудовото правоотношение ищецът е имал 37 дни неизползван платен годишен отпуск. Ответникът, чиято беше доказателствената тежест не установи ищецът да е ползвал платен годишен отпуск, поради което му се следва сума в размер на 6234,07 лева (2358,84 лева : 14 дни =168,49 лева x37 дни) , от която работодателят е заплатил 1217,67 лева, поради което дължима е останала сумата 5016,27 лева, но с оглед диспозитивното начало в процеса на ищеца следва да му се присъди само претендираната сума от 2250,92 лева.

По иска с правно основание чл. 222, ал. 3 КТ

Установи се по делото, че ищецът е работил при ответника повече от десет години, както и че към момента на прекратяване на трудовото правоотношение е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Страните не спорят и че до момента ищецът не е получавал такова обезщетение. Предвид това дължимото обезщетение възлиза на сумата 14151,24 лева (6 x 2358,84 лева), от които ответникът е заплатил 4344,60 лева, поради което исковата претенция следва да бъде уважена за сумата 9806,64 лева като за разликата до 11949,72 лева подлежи на отхвърляне.

По иска по чл. 86, ал. 1 ЗЗД

Съгласно разпоредбата на чл. 228, ал. 3 КТ обезщетенията по този раздел, дължими при прекратяване на трудовото правоотношение, се изплащат не по-късно от последния ден

на месеца, следващ месеца, през който правоотношението е прекратено, освен ако в колективния трудов договор е договорен друг срок. След изтичане на този срок работодателят дължи обезщетението заедно със законната лихва.

Ищецът претендира присъждане на обезщетение за забава върху дължимите обезщетение от датата на исковата молба – 19.05.2022 г. до окончателното изплащане на сумите, но доколкото трудовото правоотношение е прекратено на 14.04.2022 г., срокът за изплащане на процесните обезщетения е изтекъл на 31.05.2022 г., поради което работодателят, считано от 01.06.2022 г. е изпаднал в забава и дължи мораторна лихва върху установените за дължими суми в общ размер 24904,64 лева (2358,81 лева+6234,07 лева+14151,24 лева+2160,49 лева) до 10.06.2022 г. датата на която е извършено плащане, чиито размер съдът по реда на чл. 162 ГПК с помощта на calculator.bg определи на 62,26 лева.

За периода след 10.06.2022 г. до окончателното изплащане на сумите ответникът дължи законна лихва за забава върху присъдените в полза на ищеца вземания.

По разноските.

При този изход на спора право на разноски се поражда в полза и на двете страни.

Ищецът претендира присъждането на разноски за заплатено адвокатско възнаграждение като съразмерно уважената част от исковите, както и тази, по отношение на която производството е прекратено, тъй като причината за прекратяването е заплащане на сумите след образувано на производството от страна на ответника, поради което следва да му се присъди сума 1163,60 лева.

Независимо, че с нормата на чл. 359 КТ законодателят е освободил работниците и служителите, ищци по дела за трудови спорове, каквото е и настоящото, от заплащането на дължимите държавни такси и разноски за съдебното производство, независимо от изхода на делото, същите не са освободени от репарирание разноските на ответника, при отхвърляне на исковите. Ответникът претендира заплащането на адвокатско възнаграждение, което съразмерно на отхвърлената част от исковите претенция възлиза на сумата 278,78 лева.

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК в тежест на ответника следва да се възложат разноските за държавна такса в размер на 888,05 лева и депозит за вещото лице в размер на 313,27 лева съразмерно на уважената срещу него част от исковите, както и тази част, по отношение на която производството е прекратено поради плащане на сумите, тъй като е станал повод за завеждане на исковите.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Е.А.Г.“ АД ЕИК ЕИК със седалище и адрес на управление: АДРЕС, база Г. да заплати на П. С. Г. ЕГН ***** с адрес: АДРЕС на основание чл. 221, ал. 1 КТ сумата **1634,74 лева** - обезщетение за неспазено предизвестие при прекратяване на трудовото правоотношение, на основание чл. 224, ал. 1 КТ сумата **2250,92 лева** – дължимо обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 2020 г., 2021 г. и 2022 г. в размер на 37 дни, на основание чл. 222, ал. 3 КТ сумата **9806,64 лева**, представляваща обезщетение за срок от 6 месеца за придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата **62,26 лева** – обезщетение за забава за периода 01.06.2022 г. до 09.06.2022 г. върху сумата 24904,64 лева, дължими от работодателя трудово възнаграждение за м. март 2022 г. и обезщетения по чл. 221, ал. 1, чл. 224 и чл. 222, ал. 3 КТ, ведно със законната лихва върху главниците от 11.06.2022 г. до окончателното им изплащане, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата **1163,60 лева** – разноски по делото като **ОТХВЪРЛЯ** иска по чл. 221, ал. 1 КТ за разликата над 1634,74 лева до предявения размер 1991,62 лева, иска по чл. 222, ал. 3 КТ за разликата над 9806,64 лева до предявения размер 11949,72 лева като неоснователни и недоказани.

ОСЪЖДА П. С. Г. ЕГН ***** с адрес: АДРЕС да заплати на „Е.А.Г.“ АД ЕИК ЕИК със седалище и адрес на управление: АДРЕС, база Г. на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата **278,78 лева – разноси по делото.**

ОСЪЖДА „Е.А.Г.“ АД ЕИК ЕИК със седалище и адрес на управление: АДРЕС, база Г. да заплати по сметка на СРС на основание чл. 78, ал. 6 ГПК сумата **888,05 лева** - държавна такса и сумата **313,27 лева** депозит за вещо лице.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____